

1 Důkazní břemeno

1.1 Jaká jsou pravidla týkající se důkazního břemena?

Důkazní břemeno nese strana, která tvrdí, jak vyplývá z článku 562 organizačního a občanského soudního řádu: „povinnost prokázat skutečnost spočívá ve všech případech na účastníku řízení, který ji uvádí“.

1.2 Existují pravidla, která vylučují některé skutečnosti z důkazního břemene? Ve kterých případech? Je možné i tak vyvrátit určité právní domněnky předložením důkazu?

Ano, tato pravidla existují a jsou uvedena v článku 627 a následujících organizačního a občanského soudního řádu. V článku 627 jsou uvedeny písemnosti, které nevyžadují žádné další ověření pravosti kromě toho, které je na nich uvedeno. Mezi ně patří:

akty maltské vlády podepsané ministrem nebo vedoucím oddělení, z něhož pochází, nebo v jeho nepřítomnosti jeho zástupcem, asistentem či jiným úředníkem na nejbližší nižší pozici, kteří jsou oprávněni tyto akty podepisovat,

rejstříky jakéhokoli oddělení veřejné správy,

všechny veřejné akty podepsané příslušnými orgány a uvedené ve vládním věstníku,

akty maltské vlády vydané v rámci její pravomoci a řádně zveřejněné,

akty a rejstříky soudů a církevních soudů na Maltě,

osvědčení vydaná matričním úřadem (Public Registry Office) a katastrálním úřadem (Land Registry),

námořní protest (*sea protest*) učiněný u prvního dvora občanskoprávního soudu,

další dokumenty uvedené v zákoně o obchodní lodní dopravě (včetně osvědčení o registraci podepsaného vedoucím kanceláře nebo jiným oprávněným úředníkem a jakékoli jiné věci poznamenané na osvědčení o registraci, kterou podepsal vedoucí kanceláře nebo oprávněný úředník),

Existují další písemnosti, které je možné předložit a jejichž obsah je vyjmut z důkazního břemena, avšak pravost těchto písemností musí být ověřena. Mezi ně patří:

akty a rejstříky jakéhokoli podniku nebo veřejného subjektu, schváleného nebo uznaného zákonem či vládou,

akty a matriky farních úřadů týkající se narození, sňatků a úmrtí, a odkazy učiněné v souladu se zákonem za přítomnosti faráře,

akty a rejstříky notářů na Maltě,

účetní záznamy podnikatelů vedené v souladu se zákonem, pouze ve věci dohod nebo jiných transakcí obchodní povahy,

účetní záznamy veřejných zprostředkovatelů vedené v souladu se zákonem, ve věci záležitostí, k nimž mohlo dojít mezi smluvními stranami v obchodním styku.

Obsah tohoto typu písemností lze zpochybnit protidůkazem.

Kromě výše uvedených dokumentů existuje ještě domněnka, která je upravena v kapitole 16 Sbírky zákonů Malty, občanský zákoník, podle níž je otcem dítěte narozeného v manželském svazku manžel matky. Místopřesežným prohlášením u úseku pro věci rodinného práva občanskoprávního soudu a předložením náležitého důkazu lze tuto právní domněnku vyvrátit.

1.3 Do jaké míry musí být soud přesvědčen o pravdivosti faktu, aby na něm založil rozsudek?

Aby soud mohl vynést rozsudek v občanskoprávní věci, musí shledat, že s převažující mírou pravděpodobnosti byla věc předloženými důkazy prokázána.

2 Provádění důkazů

2.1 Provádí soud dokazování pouze na návrh účastníků nebo může soudce v některých případech provádět důkazy i z vlastního podnětu?

Každý z účastníků soudního řízení může, bez ohledu na svůj zájem na věci, svědčit na svou vlastní žádost, na žádost jiného účastníka téhož řízení, nebo pokud jej předvolá soud z moci úřední. Pokud se řízení zahajuje návrhem s místopřesežným prohlášením, musí k němu být připojen seznam svědků. To samé platí pro odpověď s místopřesežným prohlášením – její součástí musí být seznam svědků. Pokud účastník řízení potřebuje předvolat svědka, který není uveden na seznamu, musí podat příslušný návrh.

2.2 Je-li návrhu účastníka na provedení důkazu vyhověno, co následuje?

Poté, co byl návrh na dokazování přijat, jsou obsílkou předvoláni svědci. Žádost o vystavení této obsílky je možné u smírčího soudu (Malta) a u smírčího soudu pro ostrov Gozo v jeho nižší příslušnosti podat ústně.

2.3 Ve kterých případech může soud zamítnout návrh účastníka na provedení dokazování?

Pokud je navrženým svědkem advokát, právní zmocněnec nebo duchovní, může soud zamítnout návrh účastníka na provedení důkazu. Jako pravidlo dále platí, že jednotlivec, který je přítomen soudnímu jednání, nemůže být ve stejné věci předvolán jako svědek. Je však ponecháno na uvážení soudu, zda v konkrétních případech učiní výjimku z tohoto pravidla, pokud k tomu má řádné důvody. Existují také zvláštní právní předpisy, které upravují profesní či úřední tajemství a které nedovolují zveřejnit tajné a důvěrné informace. Soud může dále návrh na dokazování svědkem zamítnout, pokud se domnívá, že svědek není relevantní.

2.4 Jaké existují druhy důkazních prostředků?

Existují tři důkazní prostředky, kterými je možné provést důkaz: listiny, svědecké výpovědi a místopřesežná prohlášení.

2.5 Jaké jsou metody dokazování pomocí svědků a jak se liší od dokazování pomocí znalců? Jaká jsou pravidla pro předkládání písemných důkazů a znaleckých posudků?

Obecně platí, že výslech svědků během soudního jednání probíhá veřejně a ústně. Právní předpisy nicméně připouští i jiné způsoby dokazování, které je možné použít:

důkaz lze provádět prostřednictvím místopřesežného prohlášení u svědků s bydlištěm na Maltě i s bydlištěm v zahraničí.

Soud může pověřit soudního asistenta, aby vyslechl osobu, která před soudním jednáním hodlá vycestovat z Malty nebo je nemocná či pokročilého věku nebo hrozí, že zemře, či již se stane nesvéprávnou nebo se nemůže dostavit na jednání. V takovém případě se otázky položené svědkovi spolu s jeho odpověďmi písemně zaprotokolují a svědek svou výpověď podepíše, případně místo podpisu označí značkou.

Soud může také jmenovat vedlejšího soudce pro výslech svědků, kteří již nemohou opustit svůj domov z důvodu věku.

Pokud má svědek bydliště v zahraničí, může advokát požádat o provedení výslechu dožadáním (žádosti o právní pomoc) – účastník řízení žádající o výslech svědka předloží písemné otázky a jméno a adresu osoby, která jej bude při výslechu zastupovat.

Soud může dovolit pořízení zvukového nebo obrazového záznamu výpovědi svědka, považuje-li to za vhodné.

Soud může pověřit rozhodčí soudce (*legal referees*) a přiznat jim pravomoc vyslýchat svědky a brát je pod přísahu.

Pokud provádí dokazování rozhodčí soudce, má k dispozici stejné prostředky jako soudy.

2.6 Mají některé způsoby dokazování větší důkazní sílu než jiné?

Všechny důkazní prostředky se považují za stejně důležité.

2.7 Jsou pro prokázání určitých skutečností povinné určité způsoby dokazování?

Ne, ale vždy musí být předložen nejlepší důkaz.

2.8 Mají svědci ze zákona povinnost svědčit?

Ano, zákon ukládá všem předvolaným svědkům povinnost svědčit. Svědek nicméně nemůže být nucen, aby odpovídal na otázky, které mohou způsobit jeho trestní stíhání.

2.9 Ve kterých případech mohou svědci odmítnout vypovídat?

Manžel nebo manželka účastníka řízení mohou svědčit a jakýkoliv účastník řízení může vyžadovat, aby svědčili. Žádného z manželů však nelze nutit, aby zpřístupnil jakékoliv informace, které mu druhý manžel během manželství svědčil jako důvěrné, a nelze po něm požadovat, aby odpovídal na otázky, jež mohou způsobit trestní stíhání druhého z manželů.

Další výjimkou jsou skutečnosti, které byly svěřeny advokátům, právním zmocněncům nebo duchovním. Pokud však advokát nebo právní zmocněnec získá souhlas svého klienta nebo duchovní souhlas osoby, která se mu zpovídala, mohou být dotázáni na záležitosti, o nichž se dozvěděli (pod podmínkou souhlasu): v případě advokáta a právního zmocněnce na to, co jim klient svědčil pro účely dané věci, a v případě duchovního na skutečnosti, o nichž se dozvěděl v souladu se zpovědním tajemstvím nebo při zpovědi.

Pokud to nenařídí soud, nemohou být účetní, lékaři, sociální pracovníci, psychologové ani manželští poradci požádáni, aby zpřístupnili informace, které jim svědčili jejich klienti v souladu s profesním tajemstvím nebo o nichž se dozvěděli při výkonu své profese. Toto výsadní právo se týká rovněž tlumočnicků najatých za účelem tlumočení těchto utajovaných informací.

Svědce vázaný profesním tajemstvím nemůže zpřístupnit utajované a důvěrné informace, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

2.10 Může být osoba, která odmítne vypovídat jako svědek, sankcionována nebo přinucena podat svědectví?

Pokud se řádně předvolaný svědek nedostaví k soudu, pohrdá soudem a je okamžitě odsouzen a pokutován. Soud také může cestou předváděcího nebo zatýkacího rozkazu vyžadovat, aby svědek byl předveden k soudu a svědčil na následujícím jednání. Pokud však svědek svou nepřítomnost řádně odůvodní, soud může uloženou pokutu zrušit.

2.11 Existují osoby, od nichž nelze vyžadovat svědectví?

Jako svědek může být předvolán jakýkoli duševně zdravý člověk, pokud neexistují výhrady k jeho způsobilosti. Předvolaný svědek může být jakéhokoli věku, je-li si vědom skutečnosti, že nepravdivá výpověď je zavrženíhodný čin.

2.12 Jaká je úloha soudce a účastníků při výslechu svědků? Za jakých podmínek lze svědka vyslechnout prostřednictvím videokonference nebo jiných technických prostředků?

Během výslechu nebo křížového výslechu může soud položit svědkovi jakoukoli otázku, kterou považuje za nezbytnou nebo účelnou. Každý z účastníků řízení může bez ohledu na svůj zájem na věci svědčit na svou vlastní žádost, na žádost jiného účastníka řízení, nebo pokud jej předvolá soud z moci úřední. Ve věcech týkajících se nezletilých soudce obvykle vyslechne nezletilého s vyloučením veřejnosti nebo výslech nezletilého provádí specializovaný subjekt.

Svědky žijící mimo Maltu je možné vyslechnout prostřednictvím videokonference.

3 Hodnocení důkazů

3.1 Jestliže účastník získal důkaz nezákonným způsobem, existují omezení přípustnosti takového důkazu při rozhodování?

Pokud byly důkazy získány zákonným způsobem, soud není při rozhodování nijak omezen. Soud však zpravidla nepřihlíďne k důkazům skutečností, jež se svědek dozvěděl zprostředkovaně od jiné osoby, nebo skutečností, které uvedly třetí osoby, jež lze vyslechnout.

3.2 Jsem-li účastníkem řízení, bude moje tvrzení považováno za důkaz?

Ano, prohlášení, která učinil jeden z účastníků řízení, jsou přípustná.

Poslední aktualizace: 22/03/2017

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.